

Nurzen Amuran sordu CHP Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü yanıtladı

30.08.2020

Nurzen Amuran – Bugün 30 Ağustos Zafer Bayramı. Bütün ülkeler için ulusal bayramların ayrı bir değeri ve önemi vardır. Ülkesini seven her vatandaş, ulusal bayramlarıyla gurur duyar. Çünkü o bayramların nedenlerini sadece bilmez, aynı zamanda çıkış öykülerini yüreklerinde hissederek yaşatır. Bizim için ulusal bayramlarımız daha da anlam taşır. Çünkü yoktan varoluşumuzu sağlayan başta Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları olmak üzere Cumhuriyet kahramanlarımızın canları kanları pahasına bu ülke kurulmuştur. Onları saygıyla anıyoruz. Zafer Bayramımız kutlu olsun.

Bugünkü konuğumuzla "Toplumsal cinsiyet eşitsizliği" üzerine konuşacağız.; Ancak bizim basın mensupları olarak en önemli gündem maddemiz, tutuklu gazetecilerin kısıtlanan özgürlükleri. Şu anda tutuklu olan gazetecilerin arasında henüz kendilerine isnat edilen suçların yeterli delilleri olmayanlar çoğunlukta.. Yasaların gösterdiği yollar zorlanıyor. Barış Pehlivan, Müyesser Yıldız, Murat Ağirel ve Hülya Kılınç neden hala tutuklu? Evet Sayın Jale Nur Süllü, gazeteci arkadaşlarımız, FETÖ mücadelesindeki katkılarından dolayı mı tutuklular? Akla bir sürü soru geliyor. Hedefe konulan Odatv, yayın politikasında sadece eleştirmiyor, yapıcı eleştirileriyle yol gösteriyor, Odatv haber veriyor, siyasi değerlendirmeler de objektif olmaya özen gösteriyor, tek bir tarafı var, Atatürk'çü olması ve Cumhuriyet ilkelerine bağlı kalması. Siz bir siyasetçi olarak neden Odatv'yi tercih ediyorsunuz ve arkadaşlarımızın aylarca tutuklu kalmasını nelere bağlıyorsunuz?

Jale Nur Süllü - Önce bütün ulusumuzun Zafer Bayramını ben de içtenlikle kutluyorum . Bizler, bu önemli coğrafyada tüm tarihimize, kültürümüze, dinimize, geçmişteki tüm zaferlerimize kısacası, bugün, bizi biz yapan tüm değerlerimize sahip çıkma kararlığındaız. Atamızın kurarak bizler emanet ettiği Türkiye Cumhuriyeti'nin vatansever yurttaşları olarak, bugün tüm bu değerlerimize sahip çıkma fırsatını buluyorsak bunu bu coğrafyadaki tüm zaferlere borçlu olduğumuzun bilincindeyiz.

Ama şunu da biliyoruz ki, Büyük Taarruz ile başlayıp, 30 Ağustos 1922 de kazanılan zafer ile sahip olduğumuz değerlerin üzerinde bulunduğu bu topraklarda emperyalist güçler, durdurulmuş; bu zafer ile topraklarımız, ebedi vatanımız olmuştur. Başta ebedi önderimiz Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, topraklarımızı, bizim için vatan kılan atalarımızı, minnet ve saygı ile anıyorum. Zafer Bayramımız Kutlu Olsun.

GAZETECİLER İÇİN O MADDE HAZIR BEKLETİLİYOR

Sorunuza gelince, Barış Pehlivan, Müyesser Yıldız, Murat Ağirel ve Hülya Kılınç'ın neden hala tutuklu olduklarının yanıtı, aslında sorunuzun içinde gizli. Gazetecileri, tutuklanan, hedefe konulan her türlü zulmün uygulandığı Odatv, dediğiniz gibi, yapıcı eleştirileriyle yol gösteriyor, haber veriyor, objektif siyasi değerlendirmeler yapıyor. Ancak, son yıllarda tükenmiş, ülkemizin kaynaklarını da tüketmiş ve Türkiye'yi yönetemez hale gelmiş saray rejimi, gazetecilerin bu asli görevlerini yaparak vatandaşlara gerçekleri aktarmasını, kendilerine yönelik bir tehdit olarak algılıyor. Hele hele dediğiniz gibi, Atatürkçülük ve Cumhuriyet ilkelerine bağlılıktan yana taraf olunması ise, çok daha büyük tehdit olarak

görülüyor. Saray rejiminin kabul ettiği tek taraf, kendi tarafları. Onlar için muteber gazeteciler, politikalarını olumlayan, muhalif ses yükseltmeyen ve ülkeyi güllük gülistanlık gösteren yandaş gazeteciler. Halkın özgürce haber almasından son derece rahatsızlar. Başarısızlıklarının basında yer almasından; gerçek bilgi ve haberler ile vatandaşın aydınlanması ve bilinçlenmesinden hiç mi hiç hoşlanmıyorlar.

Mesleğini ilkeli sürdürme kararlılığında olan belli çıkar ilişkileri ile yandaş hale getiremedikleri gazetecileri ise, ellerinde olan talimatlı yargı ile baskılamaktan başka çareleri olmadığını bildiklerinden hazır olan atıf, "terör örgütü üyesi olmamakla birlikte....." maddesi hazırda bekletiliyor. Söz dinlemeyen basın yaramaz çocuklarını, böyle uslandırabileceklerini düşünüyorlar.

Demokrasi, özgürlükler diye geldikleri iktidarda, diledikleri gibi süreci yöneterek dilediklerince özgürlükleri kısıtlamakta, halkın gerçekleri duymaması adına hiçbir beis görmüyorlar.

Siz niye Odatv'yi tercih ediyorsunuz diye sormuştunuz ya: Biz, demokrasinin gereği basının özgürce halkı bilgilendirme ve haber verme hakkını kullanması gerektiğini, vatandaşın ise gerçekleri öğrenme hakkının anayasal bir hak olduğunu düşünüyoruz. Bunun, çağdaş bir toplum yaratmanın gerekliliği olduğuna inandığımız gibi, basının olumlu ve olumsuz eleştirilerini, siyasetçinin kendisine tutulan bir ayna olarak değerlendirip kendisini geliştirmesi, çeki düzen vermesinin bir aracı olarak gördüğümüz ifade ve basın özgürlüğünden yana olduğumuz ile bu tercihin açıklanabileceğini düşünüyorum.

Amuran - Siz Eskişehir milletvekilisiniz. Eskişehir Yılmaz Büyükerşen'le özdeşleşmiş bir kentimiz. Bir akademiden koskoca bir Üniversite oluşturan, Üniversite'den başlayarak bu güzel Anadolu kentine anlam kazandıran bir Belediye başkanımız. Siz yerel yönetimlerde de çalıştınız. Bugün Eskişehir dünya çapında konuşulan bir kente dönüştü. Nasıl başarılı oldu, hangi konularda ödün verilmedi?

Süllü - Eskişehir, çok eski çağlardan beri sayısız uygarlığa ev sahipliği yapmış Batı'nın Anadolu'ya açılan kapısı olması, içinden su geçen şehirlerin sahip olduğu şans ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında Atatürk'ün kalkınma ataklarında edindiği yerle geçmişte çok fazla değere sahip bir şehirdi. 70'li yıllarda, hızlı şehirleşmenin dinamikleri ile Eskişehir de pek çok şehir gibi, yükselen apartmanların arasında sıkışan cadde ve sokakların taşıyamadığı trafik yükü, Porsuk çayının kanalizasyon ve sanayi atıklarıyla tüm canlılığını yitirmesi ile bir vesileyle gelenlerin aklında çamur ve tozuyla yer edinen; geçmişteki değerlerinin sorun haline aldığı bir şehir haline evrilmişti. Yılmaz Büyükerşen Hocamın Akademiden dönüştürdüğü Anadolu Üniversitesi bir vaha gibi, şehir içinde parıldayarak Eskişehir'i eğitim şehrine dönüştürse de şehrin yıldızı parlamıyordu.

1999 yılında, ilk kez, Büyükşehir Belediye Başkanı olarak seçilen, benim de belediye meclisinde ekibinde yer aldığım Yılmaz Hocamın gerçekleştirdiği değişim ve dönüşüm projeleri ile kimilerinin Avrupa şehri, kimilerinin örnek şehir olarak adlandırdığı Eskişehir, bir turistin yolunu kaybetse uğramayacağı bir şehirken bir turizm şehrine dönüştü. Bunun başarılması sadece, şehrin alt ve üst yapısında uygulanan başarılı belediyecilik projeleri ile olmadı kuşkusuz. Şehrin fiziksel dönüşümün kültürel ve sanatsal projelerle zenginleştirilmesi ile Eskişehir Anadolu'nun Kültür ve Sanat Başkenti halini aldı. Eskişehirliğin halet-i ruhiyesi değişti, Eskişehirli olmaktan gurur duyar hale gelindi.

Tüm bunların nasıl başarılı olduğuna gelince: Şehri, canlı yaşayan bir organizma olarak kabul eden, beton binalar ve mühendislik projelerinden ibaret görmeyen, bir anlayışın bu başarının temelinde yattığını söylemem gerekir. Şehirde bulunan alanları, rant uğruna koca koca sevimsiz binaları dikerek şehrin kalbine hançer gibi saplayan anlayışla şehirde başarı yakalanamazdı. Kararlılıkla, doğru bildiğinden ödün vermedi.

Yılmaz Hocam koca koca alanları, şehrin, insanları ortak paydalarda buluşturması gerektiğine inanarak devasa parklarla donattı. Pek çok şehirde çocuklar alışveriş merkezlerinde büyürken o istedi ki, çocuklar parklarda özgürce, Masal Şatosu'nda hayal ederek, Bilim Deney Merkezi'nde bilimi öğrenerek yetişsinler. Şehri medeniyet olarak gören, içinde yaşayanları eğiten ve şehirlileştiren bir okul olarak gören Yılmaz Hocamın vizyonuydu bu.

Şehirde bulunan eskileri yıkıp, sıkıcı binalar dikmek yerine, kimilerini restore ederek, kimilerini aslına uygun yeniden inşa ederek şehrin hafızasına sahip çıkarken, her birine yeni işlevler yükledi. Şehir merkezindeki yıkık dökük terk edilmiş meyve sebze halini Gençlik Merkezine, Toprak Malzeme Ofisini otele dönüştürürken, şehrin eski Merkezi Odunpazarı'nı ise bir çekim merkezi haline getirdi. Biliyordu ki, şehir tarihtir ve yaşatır. Bunları yaparken işlevsel düşünmenin yanı sıra, estetik kaygısını hiç bırakmadı.

Sanatçı kimliği ise onu hiç rahat bırakmadı. Çocukluk yıllarında arkadaşlarıyla kanlarını satarak kurduğu sevdalısı olduğu tiyatroyu, ilk seçildiğimiz dönemde Şehir Tiyatrosu olarak kurarken, yanına eklediği Senfoni Orkestrası sadece Eskişehirliilerin değil, şehir dışından da konserlerini dinlemeye gelenlerin salonları doldurduğu bir çekim merkezi oldu. Türkiye'de tiyatrolar bir bir kapanırken Eskişehir, yıllar içinde eklenen sahneleri ve 1300 kişilik Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi ile sadece sanat camiasının takdirini toplamakla kalmayıp, vatandaşların bilet bulabilmek için kuyruğa girdiği kültürel bir etkinlik alanının kapılarını şehir yaşamına kattı. İstedi ki, şehir de yaşayanlar kültürle ve sanatla tanışıp yoğrulsunlar.

Çağdaş Cam Müzesi ile başlattığı, Kent Belleği Müzesi ve balmumu heykellerinden oluşan müze, Tarih Sahnesi ve Kurtuluş Müzesi ile devam ettirdiği zincirle, Müzeler Şehri haline gelen Eskişehir, son dönemlerde özel yatırımcıların açtığı müzelerle zenginleşiyor. Eskişehirliiler bu müzeleri keyifle gezerken, Eskişehir'i görmeye geçmişte günü birlik gelenlerin konaklama sürelerinin uzaması, şehrin ekonomik yaşamına olumlu katkı sunar hale geldi. 1999 yılında 4 olan otel sayısı, şimdilerde 107'ye ulaştı.

Otellerin yanı sıra, yeme içme mekanlarının artan sayısı ve belediyenin yatırımlarının yarattığı istihdam, işsizliğin sorun olduğu dönemde, insana dayalı hizmet sektörlerini canlandırmasıyla şehre can suyu oldu. Esnafa katkı sunmanın yanında, şehrin sunduğu olanakların öğrenciler ile beyaz ve mavi yakalılar için tercih sebebi olması, yatırımcıları da çekerek Eskişehir ekonomisine önemli katkı sunuyor.

Bunlar şehirde hemen aklıma geliveren değişimler. Şehrin sadece fiziksel yapısı değil, ruhsal, eğitsel, sanatsal, kültürel, ekonomik yapısı değişti.

Ve bunları başaran şehrin kaderini değiştiren Hocam Yılmaz Büyükerşen. Hocam deyince, sanatçılığından söz ettiğimiz başkanımızın esas mesleğinin de tüm bunların başarılmasında öneminin büyük olduğunu söylememiz gerekir. Bildiğiniz gibi kendisi aslında, Maliye Profesörü. Parayı kullanmayı ve bütçe yapmayı çok iyi bildiğini de anmadan geçmeyelim. Ama, parayı kullanıp vizyonu olmayanların ve yönetmeyi bilmeyenlerin ülkede başımıza açtıkları işler malum olduğundan, asıl olanın vizyon ve anlayış olduğunu tekrarlamak isterim.

DİZİLERDEKİ SERİ CİNAYETLER ŞİDDETİ SIRADANLAŞTIRIYOR

Amuran -Ben de Anadolu Üniversitesinin kuruluş yıllarından bu yana tanırım Yılmaz Büyükerşen'i. O'nu yakından tanıdığım için de şanslı bir gazeteciyim. Açıklamalarınızla hem Belediye Başkanımızın kulaklarını çınlattık hem de anlatımınızla okurlarımıza Eskişehir'de bir gezi turu hazırlamış oldunuz. .

Gelelim asıl konumuza. Son yıllarda en fazla yaşadığımız olaylardan biri şiddet, kadın cinayetleri ve toplumsal cinsiyet eşitsizliği. TBMM de yaptığınız konuşmalardan birinde bu sorunları özetleyen çok güzel bir konuşmanız vardı: O konuşmanın satır aralarında nelere itirazınız olduğunu dile getirmiştiniz: "Fitrat, diyerek eşitliği yok sayan zihniyetinize, siyasi çıkarlarınıza göre verdiğiniz hükümlerinize itirazımız var" demiştiniz ve şöyle devam etmişsiniz:

" Durdurmadığınız şiddeti erkeklik ve hamaset söylemleriyle meşrulaştırmanıza isyanımız var." Neden 18 yılda özellikle kadına yönelik şiddet arttı?

Süllü - Şiddet olaylarında yaşanan artışın, ekonomik, sosyal, psikolojik boyutları olduğu gibi, teknolojik gelişmelerin bile etkisi olabiliyor. Doğumda embriyonun anne ile kurduğu güçlü bağın koparılmasıyla başlayan ve hayatta kalma

mücadelesinde güç ilişkilerinde şekillenen şiddet, toplumun değerleri ile sosyalleşme ve öğrenilmiş rollerle yaşamın çeşitli evrelerinde açığa çıkıyor, diğer kişilerle kurulan güç ilişkisinde çeşitli etmenlerle kendini gösteriyor. Ekonomik sorunların yoğun yaşandığı dönemlerde, şiddet eğilimleri artabiliyor; toplumdaki kaotik yapı, geleceği güvende görememe, şiddetin artmasında rol oynuyor. Adaletle güvenin azaldığı dönemlerde, kendi adaletini arayanların şiddeti, artıyor. Silah edinmenin kolaylığıyla artan bireysel silahlanma ile potansiyel şiddet kaynağı haline gelen kişilerle şiddet eğilimi yükseliyor. Göç, kültürel zenginlik fırsatı sunmasına karşın, entegrasyon sağlanamaması toplumsal çatışmada şiddeti açığa çıkarabiliyor. Şehirler, gelen nüfusu şehirlileştiremiyor. Yayın yasağına takılmayan dizilerdeki seri cinayetler, katliamlardaki kahramanların, iyi baba, iyi eş rolünde izleyiciye sunulması, şiddeti sıradanlaştırıyor; adeta, özendiriyor.

Liderlerin, politikacıların, medyanın ayrıştırıcı, aşağılayıcı dili ve şiddeti meşru gören nefret söylemleri ile şiddet, toplumun her kesimine yayılıyor ve normalleştiriliyor.

Tüm bu toplumsal yapının içinde şekillenen güç ilişkisinde kendini gösteren şiddet gibi, toplumsal cinsiyet eşitsizliği de yine bu yapı içinde şekilleniyor. Aslında, doğumda tek farklılıkları biyolojik olan kadın ve erkeğin konumu ve aralarındaki güç ilişkisi de, öğrenilmiş toplumsal cinsiyet rolleri ile belirleniyor. Dolayısıyla kadına yönelik şiddetin temel kaynağı, asıl olarak toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadın ve erkek arasında, erkek egemen toplum yapısından kaynaklanan eşitsiz güç ilişkileridir. Kadınları şiddete karşı savunmasız hale getiren toplumsal koşullar, kadını güçsüz erkeği ise güçlü ve iktidar sahibi olarak konumlandırır. Erkeğin kadından üstün olarak görüldüğü toplumsal cinsiyet düzeninde, erkeğin kadın üzerindeki iktidarını sürdürmesini sağlayan şiddet, eşitsiz toplumsal cinsiyet ilişkilerinin devamı için kullanılmaktadır.

Amuran – AKP iktidarının toplumsal cinsiyet eşitliğine bakışı nasıl?

Süllü - AKP iktidarının, toplumsal cinsiyet eşitliğine bakış açısı, son derece nettir. Aslına bakarsanız, toplumsal cinsiyet eşitliği tamlamasını dahi kullanmamakta, cümleler sürekli kadın-erkek eşitliği üzerine kurulmakta; cinsiyet sözcüğü onlar için, çok farklı anlamlar içerdiğinden kullanmaktan kaçınılmaktadırlar. Kadın ve erkek rollerinin ve aralarındaki güç ilişkisinin toplumsal olarak belirlendiğini de kabul etmemekte, aradaki farkın, "yaradılıştan" onların deyimi ile fıtrattan geldiğine inandırmak anlayışını benimsemektedirler. Nitekim AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan 2014 yılında Kadın ve Demokrasi Derneği'nin (KADEM) düzenlediği I. Uluslararası Kadın ve Adalet Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, "Kadın ile erkek eşit olamaz. Fıtrata uygun değil" diyerek, bunu açıkça beyan etmektedir. "Tabiatları, bünyeleri farklıdır " derken ise, öğrenilmiş toplumsal rolleri ret ederek konuyu tamamen bedensel farklılığa indirgemektedir. Hatta ilerleyen yıllarda kadın bedeni üzerinden ayrıştırmaya gitmiş, "Kız mıdır kadın mıdır bilemem" cümlesini kurmuştur.

AKP ileri gelenlerinin cümleleri de hafızalarımızdan silinmemiştir. Bülent Arınç'ın "Anneliği reddeden kadın eksiktir, yarım"dır" Bakan Şimşek'in, "Kadınlar çalıştığı için işsizlik var " ve yandaşların, "Kadının tek kariyeri anneliktir", "Kadının fıtratında kölelik var" benzeri cümlelerini ise hiç unutmadık.

İktidarın toplumsal cinsiyet eşitliğini yok sayan söylemleri ve anlayışı ile her ne kadar "şiddete 0 tolerans " denilse de inandırıcı olunamayacağı gibi, sözde korumacılık söylemleri ile kadına yönelik şiddetin artışı önlenemez.

KADINLARA KAZANIM SAĞLAMADIĞININ ÖRNEKLERİNİ YAŞAYARAK GÖRÜYORUZ

Amuran - Şu anda önemli bir görev üstlendiniz. TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkan vekilliğine getirildiniz. Bu Komisyonda güzel olumlu konuşmalar yapılıyor. Ama, bu konuşmaların sonuçları olan düzenlemelerin yasalarda somutlaştırılması, kalıcı hale getirilmesi ve uygulamalara başlatılması önemli. Ne dersiniz?

Süllü - Üyesi olduğum Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun ilk toplantısında, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmek üzere komisyonlara sevk edilen tüm yasaların kadına etkileri yönünden değerlendirilmesinin, komisyonumuzca yapılması önerisini, dile getirmiştik. Geçen dönem, Komisyonda Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe konusunda çok güzel bir çalışma yapıldı ve sunuşu gerçekleştirildi. Ancak, uygulamaya geçirilmesi gerekir. Bütçe

görüşmelerinde, Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme açısından irdelenmesi ve en üst düzeyde Cumhurbaşkanlığı, Bakanlık bütçelerinden başlayarak tüm kamu kurum ve kuruluşların bütçelerinin Toplumsal Cinsiyete Duyarlı bütçeleme esaslarına uygun yapılması gerektiğini sıklıkla dile getiriyorum. Biz bunu Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nde başardık. Büyükşehir Belediye Başkanımız Yılmaz Hocam'ın bu konuya inanması ve desteği ile Sosyal Hizmetler Daire Başkanı olduğum dönemde, Eşitlik komisyonları kurduk, tüm daire başkanlarımıza bu konuda eğitimler verildi ve Eskişehir Büyükşehir Belediyemizin bütçeleri Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme esaslarına göre yapılıyor. Bunun da kadınlar açısından şehirde yarattığı etki izleniyor ve ölçülüyor.

Sizin de belirttiğiniz gibi uygulama çok önemli, Komisyonda konuşulanlar, yapılan araştırmalar ve raporlamaların, kağıt aralarına sıkışıp kalmasının hiçbir değeri yok. Aslında, mevcut yasalara baktığınızda kadınların kazanımlarının azımsanmayacağını görüyoruz. Ancak, yasalar ve sözleşmelerden de önemlisi, bakış açısı ve anlayış. İktidarın mevcut ideolojisi doğrultusunda uygulamaya geçirilmedikçe, kadınlara kazanım sağlamadığının örneklerini yaşayarak görüyoruz.

Amuran - Özellikle hangi kesimlerin eşitsizliği gideren söylemlerine ve uygulamalarına ihtiyaç var? Sözelimi bir kısım medyada yer alan yorumlar beni rahatsız ediyor. Kimlere sorumluluk düşüyor?

Süllü - Daha öncede söz ettiğimiz gibi, öncelikle toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda mevcut iktidarın söylemleri son derece önemli. Geçmişte toplumda kanaat önderi olarak kabul edilen kişilerin eylem ve söylemleri çok önemli yer tutmuşsa da kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması ile türeyen ve rol model alınan medyatik kişilerin eylem ve söylemlerinin de önem kazandığını belirtmemiz gerekir. Özellikle, yeni medyada yüz binlerce takipçisi olan sosyal medya fenomenlerinin söylemlerinin de toplumsal cinsiyet eşitsizliği açısından önem kazandığını görüyoruz.

Medyada yer alan yorumların rahatsızlık vermesi konusuna gelince, medya, toplumdaki diğer egemen yapılarla bağlantı içinde, bu yapıların ideolojisini, değerlerini sürekli kullanmak ve kitlelere ulaştırmak gibi bir işleve sahip. Egemen ideolojinin değerlerini kitlelere ulaştırırken bu değerlerin, kitleler tarafından benimsenmesini sağlamaya çalışarak bu değerlerin, yeniden üretilmesi işlevini üstleniyor.

En objektif olması gereken medya içeriklerinden haberlerin bile, nesnel ve tarafsız olmadığını biliyoruz. Hatta yandaş olarak, egemen ideolojinin mesajlarını iletmenin dışında, ses getirme ve ilgi çekici olma adına çoğu zaman, magazinselleştirdiğine tanık oluyoruz. Çok izlenme ve çok satma gibi kaygılarla, kar beklentisinin medya etiğinin önüne geçmesiyle hem kullanılan dil, hem görsellerde kadının bedeni üzerinden ticari meta haline getirilmesi sorunu ortaya çıkıyor. Medyada, yaygın olarak, kadınlara özgü temsil biçimlerini yok sayma, önemsizleştirme, olumsuzlama, kurbanlaştırma ya da suçlama şeklinde yer alması son derece rahatsızlık verici. Feminist eleştiri kuramları da medyayı, toplumda var olan egemen toplumsal rolleri pekiştirici, erkek egemen ya da kapitalist değerleri öne çıkararak toplumsal kontrolü ve düzenin devamını sağlamakla sıklıkla suçlamaktadır. Sonuçta, medya erkek egemen yapı içinde kadının konumunu yeniden üretmeye hizmet etmektedir.

Burada sorumluluk medya kuruluşlarına, çalışanlarına düşüyor gibi görünüp eleştirilse de en önemli sorumluluğun, siyasetçilere, demokratik kitle örgütlerine ve kadınlara düştüğünü söylemeliyiz.

Amuran - Bütün bu konuların odak noktası hep din oluyor, gerekçeler din ve ahlak üzerine oturtuluyor değil mi?

Süllü - Erkek egemen toplumda kadın emeğinin, cinselliğinin bedeninin doğurganlığının din aracılığıyla denetlenmesi sadece İslamiyete özgü değil. Bu konuda Hıristiyanlık özellikle Katoliklik, ardından Protestanlık etkisiyle Yahudilik ve İslamiyet'in kadının ikincil konumunu pekiştirici ve erkek egemen kodları meşrulaştırıcı rol oynadığını biliyoruz. Tek tanrılı dinlerin iyi insan olmaya sevk etme görevinin, kadın söz konusu olduğunda, "iyi eş-iyi anne" olarak tanımlandığı ve tarihte, bunun kodlarının topluma iletilmesinde dinin başta kilise olmak üzere, din adamları ile siyasetçiler tarafından kullanıldığını biliyoruz. Batıda kadın hakları mücadele tarihi de kadının ikincil konuma itilişi ile mücadelenin tarihidir. Özellikle Batıda, laikleşme sonrası dinsel denetim pratiklerinin diğer denetim pratikleri arasında etkisi azalmış

olsa da dinsel kalıpların toplumsal normlar içinde aile ve cinsellik alanında ahlaki çerçeve yarattığını biliyoruz. Aslında, yaratılan ahlaki çerçeve olumsuz değilse de bunu, mevcut iktidarın toplumsal cinsiyet rollerini pekiştiren ideolojik silah olarak kullanması kaçınılmazdır. Örneğin Batıda laiklikleşme sonrası kilisenin bu etkisi azalmış olsa da yine de iyi anne-iyi eş kalıbının geçerliliğini koruduğunu, anneliğin kutsallığı üzerinden kadının kendi bedeni üzerindeki karar verme hakkının kürtaj yasağı ile kısıtlanmaya çalışıldığını biliyoruz.

Amuran – Siyasetçilerin bu çerçevede dine bakışı biraz daha açar mısınız?

Süllü - Siyasetçiler için din, her alanı istismar konusunda son derece elverişli bir ortam sunması dolayısıyla, mevcut ideolojilerini empoze etmede ve pekiştirmede diledikleri gibi dini kullandıklarını görüyoruz. AKP iktidarının yıllardır sadece kadın konusunda değil, her alanda dini kullanmakta hiçbir sakınca görmediğini biliyoruz.

AKP BOYUNDURUĞUNDAKİ KURUMLAR İLE BAŞARILMASI OLANAKSIZ

Amuran - Bugün ülkemizde 28 Kurumun harcamalarından daha fazla harcaması olan Diyanet'e ve eğitim kurumlarına büyük sorumluluk düşüyor değil mi?

Süllü - 1920 yılında Atatürk tarafından kurulan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın AKP iktidarı tarafından mevcut ideolojilerini yaymada aracı kullanıldığına sürekli tanıklık ediyoruz. 2018 yılında Cumhurbaşkanlığına bağlanan Diyanet İşleri Başkanlığı'nın da son dönemde mevcut iktidarın ideolojileri yönündeki söylem ve eylemlerine verdiği desteği kadın konusunda sürdürmemesini beklemek çok da mümkün değil.

AKP iktidarının bu konuda sadece dini değil, eğitimi, yandaş medyayı mevcut ideolojisini pekiştirme yönünde dilediğince her yönü ile kendine bağlı olan tüm kaynakları, kurumları kullandığını görüyoruz.

Diyanet İşleri ve eğitim ile ilgili toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için yapılması gerekenler belli. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuda çözümlerimiz de belli ancak bunları AKP boyunduruğundaki kurumlar ile başarılması olanaksız. Kesin çözüm AKP iktidarından bir an evvel kurtulmak.

Amuran - Geçenlerde 20 yaşındaki bir kızımıza emniyet mensuplarının maske takmadığı ve cezaya itiraz ettiği için sokak ortasındaki orantısız güç gösterisini hepimiz dehşetle izledik. Daha sonra sosyal medya da, kızımıza yönelik linç girişimine tanık olduk. Kadına yönelik şiddet devam ediyor ve hızla artıyor. İstanbul Sözleşmesi neden bugün tepki görüyor sizce İstanbul Sözleşmesine yönelik eleştirilerin siyasi faydası ne olabilir, kime hizmet ediliyor?

Süllü - İstanbul Sözleşmesi'nin " Muhafazakar camianın rahatsız olduğu hükümler var, eleştiriler duyuyorum" ve "aile yaşamını bozuyor" gibi söylemelerle eleştiriye açılması, kadınların kazanımları yönünden son derece tehlikeli.

İstanbul Sözleşmesi'nin ana çerçevesini, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi oluşturuyor. "Toplumsal cinsiyet eşitliği" tanımlamasını kullanmaktan ısrarla kaçınanlar, toplumsal rollerin eşitlenmesinin aile kurumuna zarar vereceğini öne sürerek sözleşmenin iptal edilmesini istiyor. Sözleşmeyi, "Avrupa'nın kültürel boyunduruğuna girmeyi taahhüt eden anlaşma" olarak nitelendirerek her zaman olduğu gibi bunun üzerinden de bir ayrışma ve kutuplaşma yaratma peşindeler. Sözcükler üzerinden bile kutuplaşma peşindeler. Toplumsal cinsiyet eşitliği tanımının, kadın ve erkek arasındaki fıtrat kaynaklı ruhsal, bedensel fark ve özellikleri yok saydığı yönünde eleştirilerde bulunanlar, kadın ile erkek arasındaki eşitliği kabul etmedikleri gibi, bu farkların yaradılıştan kaynaklandığına inanılmasını istiyorlar.

Ayrıca, sözleşmeye yönelik en olumsuz eleştiriler ise kadın ve erkek cinsiyetleri dışında farklı tercihleri çağrıştıran cinsel yönelim kavramlarını meşrulaştırma konusunda yapılıyor. Sözleşmenin inanç ve ahlak değerlerimizle uyuşmadığı, iffete ahlaka, kutsala karşı saldırı olduğunu söylenenlere kadar acımasız eleştiriler uzayıp gidiyor.

İstanbul Sözleşmesine bu karşı çıkışların tek ortak noktası, onların deyimiyle "kadın erkek eşitliğine" karşı olarak mevcut egemen düzenin devam etmesi. Aslında, karşı çıktıkları toplumsal cinsiyet eşitliği.

“GEREKLİ DÜZENLEMELERİ YAPARIZ, GİRDİYSEK ÇIKARIZ” GİBİ, SÖYLEMLERE BAŞVURUYORLAR

İstanbul Sözleşmesi’ne karşılar çünkü sözleşme, şiddetin, toplumsal cinsiyet nedeniyle var olduğunu dile getiren bir hukuk metnidir. Amacı da kadına yönelik şiddetin sona erdirilmesidir. Sözleşme, aile içi şiddet, ısrarlı takip, cinsel taciz ve psikolojik şiddet gibi, kadına yönelik farklı şiddet türlerinin suç olarak kabul edilmesini ve bunlara karşı yasal yaptırımlar getirilmesini gerekli kılmaktadır. Sözleşmede önleme, koruma, yargılama ve bütüncül politikalar ele alınmakta, şiddetin önlenmesine ilişkin düzenlemeler ile şiddet gerçekleşmeden kadınların korunması sağlanmaktadır.

Bu noktada ailenin bir bireyi olan kadını şiddetten korumaya yönelik sözleşmenin, aileye zarar vereceği yönünde eleştirilmesi kabul edilemez bir yaklaşımdır. Aslında, bu yönde eleştirenlerin, erkeklerin aile içindeki egemen konumunu yitirme kaygısı olduğunu anlıyoruz. İstanbul Sözleşmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ile toplumsal yapıyı değiştirmeyi hedefleyen bir düzenleme olması nedeni ile düzenin sürmesi ile düzenden yana olanlar için, rahatsızlık vericidir.

Cinsel yönelimi farklı olan bireyleri de kapsıyor bu da neslimize zarar veriyor, söylemlerinin arkasında ise değişen kadının geleneksel rollerine karşı olma yatmaktadır. Biliyorsunuz FETÖ’cüler, İstanbul Sözleşmesine karşıydılar. Kandırıldık diyerek o işbirliğinden ders çıkarmayıp, şimdi farklı tarikat ve cemaatler ile işbirliği yaptıklarından onların tepkisinden çekinerek “gerekli düzenlemeleri yaparız, girdiysek çıkarız” gibi, söylemlere başvuruyorlar.

Amuran- İstanbul Sözleşmesi bizim için özetle ne ifade ediyor?

Süllü - İstanbul Sözleşmesi, yıllardır süren kadın mücadelesinin bir kazanımıdır. İstanbul Sözleşmesi’ne karşı olmak ayrımcılığın ve şiddetin tarafı olmak, mağdurdan değil, zalimden yana olmak demektir. İmzalanmasıyla övülen bir sözleşmenin bir gruba şirin görünmek amaçlı tartışma konusu yapılmasını kabul edecek değiliz. Tam tersine “ Kadını Yaşatır” sloganıyla kadınlar olarak savunduğumuz İstanbul Sözleşmesi’nin etkin uygulanmasının sonuna kadar takipçisi olacağız.

Amuran - Bizler de Türk kadını olarak takip etmeye devam edeceğiz. Açıklamalarınız için teşekkürler. İlerdeki günlerde çocuklara yönelik şiddeti de sizinle konuşmak isteriz. Sizin Komisyonun bir çalışma konusu da çocuklarımızın şiddete karşı güvenliği.. Çok teşekkür ederiz.

Süllü- Ben de teşekkür ederim. Ne zaman isterseniz çocuklarımızla ilgili çalışmalarımızı sizinle paylaşırız.

Nurzen Amuran

Odatv.com

Nurzen Amuran

Diğer Yazıları

Türkiye bunu ödemek zorunda kalacak

05.12.2021

Merkez Bankası bu talimata uymasaydı...

28.11.2021

Egemen Bağış'ın Büyükelçi tayin edildiği kurum, nasıl adil olmaktan söz edebilir

21.11.2021

Kumpas davaları olmasaydı FETÖ 15 Temmuz'a cesaret edebilir miydi

14.11.2021

Erdoğan'ı destekleyerek koltuklarını koruma derdine düştüler

07.11.2021

Artık "vakıf" dediğinde akıllara kara para geliyor

31.10.2021

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Mentеш

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşığı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

